

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0523U100185

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-10-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жежкун Анатолій Миколайович

2. Anatolii Zhezhkun

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 06.03.03

Назва наукової спеціальності: Лісознавство і лісівництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-10-2023

Спеціальність за освітою: Лісове господарство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д35.072.02

Повне найменування юридичної особи: Національний лісотехнічний університет України

Код за ЄДРПОУ: 02070996

Місцезнаходження: вул. Генерала Чупринки, буд. 103, Львів, 79057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український ордена Знак пошани Науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького

Код за ЄДРПОУ: 00994064

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 86, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.47.15.11, 68.47.15.05, 68.47.45.05

Тема дисертації:

1. Ліси Східного Полісся України: структура, формування і відтворення.
2. Forests of Eastern Polissya of Ukraine: structure, formation and reproduction.

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.03.03 – лісознавство і лісівництво. Національний лісотехнічний університет України, Львів, 2023. У дисертаційній роботі висвітлено сучасний стан, формову будову, продуктивність і товарність лісів соснової та дубової формацій Східного Полісся України. Встановлено видове різноманіття, проаналізовано типологічну структуру лісів. Визначені параметри лісівничо-таксаційних показників найбільш продуктивних (еталонних) соснових деревостанів. Здійснено порівняльний аналіз фактичної та потенційної продуктивності соснових та дубових деревостанів. Розглянуто вплив способів поступових та суцільних рубок головного користування на успішність природного поновлення головних порід у контексті наближеного до природи лісівництва. З'ясовані особливості штучного лісовідновлення та лісорозведення. Оцінено вплив рубок догляду на формування соснових та дубових деревостанів. Розроблено програму рубок догляду для формування високопродуктивних та стійких дубово-соснових деревостанів. Вивчено результати дослідних рубок,

пов'язаних з реконструкцією похідних та малоцінних деревостанів. Надано висновки та рекомендовано систему лісгосподарських заходів з оптимізації формування та відтворення лісів Східного Полісся України. Ключові слова: деревостан, тип лісу, рубка лісу, природне поновлення, лісові культури, реконструкція.

2. The dissertation on competition of a scientific degree of the doctor of agricultural sciences on a specialty 06.03.03 – Forest Science and Forestry. Ukrainian National Forestry University. L'viv, 2023. The current state, form structure, productivity, and marketability of forests of pine and oak formations of the Eastern Polissya of Ukraine highlighted in the dissertation. The forest fund of Eastern Polissya occupies about 700 thousand hectares (6,7 % of Ukrainian forests). It established that the forest cover of the study region is 25,6 %, which is less than optimal. According to the species composition, forest stands are divided into pine (66,4 %), oak (11,3 %), birch (10,4 %), alder (5,3 %), and other species. The stock of tree stands of 100-year-old and older age of Scots pine reaches 600–800 m³·ha⁻¹, oak – 300–400 m³·ha⁻¹. Based on the analysis of experimental permanent test areas of pines of fresh oak-pine forest, a table of the growth of the reference pine stands of Eastern Polissya was developed. Based on the typological studies, it was determined that the total number of forest types in the region is 47 taxa. In trophotops have seen: A, poor (bir) – 5 of forest types; B, fairly poor (subir) – 8 of forest types; C, fairly rich (sugrud) – 21 of forest types; D, rich (grud) – 13 of forest types. Due to excessive and depleting forest use, poor restoration and care of the forest in recent years, the age structure of the stands of forest-forming species is uneven and unbalanced. Weakened stands of mostly artificial origin, of depleted species composition, of simplified shape are affected by pests and diseases, reduce of biotic resistance, break down or die. The average degree of use of potential productivity of stands is not high enough and is 68 % for pine stands and 41 % for oak stands. In recent years, due to global climate change and anthropogenic pressure in the study region, the current sanitary condition of forests has deteriorated. To increase by biotic resilience, productivity, marketability of forests and perform useful functions, a system of measures close to nature should be implemented with the transition from clear felling to shelterwood and selective felling of the main use, conservation of biodiversity and more. The influence of methods of shelterwood felling and of clear felling of main use on the success of natural regeneration of main species in the context of close-to-nature forestry is considered. Features of the artificial regeneration of forests and of the afforestation clarified. Developed and recommended for the production of 56 technological schemes for the creation and cultivation of forest crops on fresh felling sites of Eastern Polissya. The impact of tending felling on the formation of pine and oak stands was evaluated. A tending felling program has been developed for the formation of highly productive and stable oak-pine stands. The results of experimental cuttings related to the reconstruction of derivative and low-value stands were studied. Conclusions were provided and a system of forestry measures to optimize the formation and reproduction of forests in the Eastern Polissya of Ukraine is recommended. Key words: stand, forest types, felling forest, natural regeneration, forest crops, reconstruction.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Ведмідь М. М., Жежкун А. М. Похідні і малоцінні деревостани та їх реконструкція у дібровах Лівобережної України. Суми: Видавництво Сумського національного аграрного університету, 2014. 267 с.
- Жежкун А. М. Ліси Східного Полісся України: структура, продуктивність, формування та відтворення. Мена: ТОВ «Домінант», 2021. 384 с.

- Галів М. О., Жежкун А. М. Сучасний стан ялинових насаджень Новгород-Сіверського Полісся. Лісівництво і агролісомеліорація: зб. наук праць. Харків, 2004. Вип. 106. С. 113-118.
- Жежкун А. М., Жежкун В.М. Динаміка типів деревостанів Батурицького лісництва Чернігівської області за 1925–2002 роки. Лісівництво і агролісомеліорація. 2004. Вип. 107. С. 91–97.
- Ведмідь М.М., Жежкун А.М., Галів М. О., Демченко О. Г. Похідні деревостани Новгород-Сіверського Полісся: формування, стан, продуктивність. Науковий вісник Національного аграрного університету. 2005. Вип. 83. С. 85–93.
- Жежкун А. М., Галів М. О., Сідько В. Г., Галів Г. М. Шкідливі комахи незімкнених лісових культур сосни звичайної в ДП «Новгород-Сіверське ЛГ». Лісівництво і агролісомеліорація. 2006. Вип. 109. С. 265–269.
- Ведмідь М.М., Мешкова В.Л., Жежкун А.М. Алгоритм для виявлення ділянок малоцінних молодняків у дібровах за матеріалами лісовпорядкування. Лісівництво і агролісомеліорація. 2006. Вип. 110. С. 54–59.
- Жежкун А. М., Дем'яненко Л. В., Шестак Я.Л. Агрорландшафти Чернігівської області та шляхи їх оптимізації. Науковий вісник Національного аграрного університету. 2008. Вип. 122. С. 252–255.
- Жежкун А. Н. Методические подходы к изучению формирования смешанных насаждений на постоянных пробных площадях. Лісівництво і агролісомеліорація. 2008. Вип. 112. С. 57–61.
- Жежкун А. М. Досвід рубок формування березово-ялинових лісостанів. Лісівництво і агролісомеліорація. 2008. Вип. 114. С. 56–62.
- Жежкун А. М., Помаз Г. М., Галів М. О. Збережувальність і ріст лісових культур сосни в умовах свіжого дубового субору на ділянці із застосуванням Базудину при створенні культур. Лісівництво і агролісомеліорація. 2011. Вип. 119. С. 168–175.
- Жежкун А. М., Порохняч І. В. Розладнання молодих соснових культур Східного Полісся: причини і наслідки. Лісівництво і агролісомеліорація. 2011. Вип. 118. С. 149–153.
- Жежкун А. М. Динаміка похідних типів деревостанів судібров та дібров Східного Полісся. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2012. Вип. 171, ч. 3. С. 122–130.
- Жежкун А. М. Дубові деревостани Східного Полісся: формування, стан, продуктивність. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2013. Вип. 187, ч. 2. С. 49–58.
- Жежкун А. М. Поступові рубки та лісові відновлення в соснових деревостанах Східного Полісся. Лісівництво і агролісомеліорація. 2013. Вип. 123. С. 55–66.
- Жежкун А. М. Особливості реконструкції малоцінних молодняків Східного Полісся. Науковий вісник НЛТУ України. 2013. Вип. 23.16. С. 42–51.
- Жежкун А. М. Методика обліку та оцінки успішності супутнього відновлення у соснових деревостанах, призначених до поступових рубок. Науковий вісник НЛТУ України. 2014. Вип. 24.2. С. 51–57.
- Жежкун А. М. Соснові деревостани Східного Полісся: стан, структура, продуктивність. Лісівництво і агролісомеліорація. 2014. Вип. 124. С. 3–12.
- Жежкун А. М. Особливості відтворення лісів Східного Полісся. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2015. Вип. 219. С. 130–142.
- Жежкун А. М. Березові деревостани Східного Полісся: формування, стан, продуктивність. Лісівництво і агролісомеліорація. 2016. Вип.129. С. 18–26.
- Жежкун А. М. До історії розвитку лісової науки і лісового господарства у Східному Поліссі України. Лісівництво і агролісомеліорація. 2017. Вип. 130. С. 40–45.
- Жежкун А. М., Жежкун І. М. Природне відновлення лісів після суцільних рубок головного користування у соснових деревостанах Східного Полісся. Лісівництво і агролісомеліорація. 2017. Вип. 131. С. 23–32.
- Ведмідь М. М., Жежкун А. М., Поляков О. Ю., Порохняч І. В., Погорелов А. С. Ріст дерев головних порід на ділянках реконструкції малоцінних молодняків коридорним способом. Лісівництво і агролісомеліорація. 2019. Вип. 135. С. 3–13.
- Жежкун А. М., Порохняч І. В. Всихання соснових деревостанів Східного Полісся: поширення, наслідки, заходи подолання. Наукові праці Лісівничої Академії наук України. 2020. Вип. 21. С. 126–134.

- Жежжун А. М., Порохняч І. В., Кубраков С. В. Динаміка поширення процесу всихання у соснових деревостанах Східного Полісся. Науковий вісник НЛТУ України. 2021. Т. 31. No 1. С. 42-47.
- Жежжун А. М., Галів М. О. Різноманіття лісів Новгород-Сіверського Полісся. України: географічні проблеми сталого розвитку. Київ, 2004. Т. 3. С. 237-239.
- Жежжун А.М. Перспективи розвитку наукових досліджень лісів Східного Полісся України. Лісівничо-екологічні проблеми Східного Полісся, 2006. Вип. 1. С. 5-10.
- Жежжун А. М. До термінології та нормативів рубок лісу в Україні. Лісівничо-екологічні проблеми Східного Полісся, 2006. Вип. 1. С. 11-18.
- Жежжун А.М., Галів Г. М., Галів М. О., Степаненко І. В. Застосування інсектицидів базудин та престиж для захисту кореневих систем сосни від пошкоджень личинками хрущів. Лісівничо-екологічні проблеми Східного Полісся України. Новгород-Сіверський, 2006. Вип. 1. С. 67-69.
- Жежжун А. М., Галів М. О., Демченко О. Г. Лісівничі дослідження в межах Новгород-Сіверського Полісся. Географія в інформаційному суспільстві. Київ, 2008. Т. III. С. 256-259.
- Жежжун А. М., Галів М.О., Погребняк П.П. Лісовідновні заходи на перелогах, переданих під заліснення. Лісівничо-екологічні проблеми Східного Полісся України. 2011. Вип. 2. С. 89-94.
- Жежжун А. М., Штаба М. П., Галів М. О. Впровадження ланкового способу змішування лісових культур при реконструкції малоцінних осичників СЗ-гД. Лісівничо-екологічні проблеми Східного Полісся України. 2011. Вип. 2. С. 71-77.
- Жежжун А. М., Бобров І. О., Галів М. О. Ефективність лісовідновних заходів на великих згарищах. Лісівничо-екологічні проблеми Східного Полісся України. 2016. Вип. 3. С. 71-78.
- Жежжун А. М. Бобров І. О., Порохняч І. В., Серб В. І. Порівняльна оцінка якісних властивостей насіння сосни звичайної Лісівничо-екологічні проблеми Східного Полісся України. 2016. Вип. 3. С. 96-105.
- Жежжун А.М., Жежжун І. М., Бобров І. О., Дем'яненко Л. В., Демченко О. Г. Стан деревостанів, уражених кореневою губкою (*Heterobasidion annosum* (Fr.) Bref.), в умовах Шосткинського фізико-географічного району Новгород-Сіверського Полісся. Лісівничо-екологічні проблеми Східного Полісся України. 2016. Вип. 3. С.118-126.
- Zhezhkun M., Demianenko L. V. Current state and productivity of age-old experimental plantations of prof. V. D. Ogievsky in the north eastern part of Ukraine. *Folia Forestalia Polonica. Seria A – Forestry*, 2021. 63 (3). 195-202. <https://DOI.org/10.2478/ffp-2021-0020>.
- Zhezhkun A. M. Growth and formation of Scots pine stands in Eastern Polissia of Ukraine. *Folia Forestalia Polonica. Seria A – Forestry*, 2022. 64 (2). 100-107. <https://DOI:10.2478/ffp-2022-0010>.
- Zhezhkun A. M. Regeneration of pine stands after shelterwood cutting in forest zone of Ukraine. *Forestry ideas*. 2022. Vol. 28. No 1 (63). 126-137. https://www.forestry-ideas.info/issues/issues_Index.php?pageNum_rsIssue= 2&totalRows_rsIssue=24&journalFilter=70.
- Kovalenko I., Butenco S., Zhezhkun A., Porokhniach I., Abduraimov O., Klymenko H. Trends in the transformation of plant ontogenesis under global climate warming. *Agraarteadus. Jurnal of Agricultural Science*. 2022. Vol. XXXIII. No 2. 410-417. <https://DOI:10/15159/jus. 22.27>.
- Zhezhkun A. M., Kubrakov S., Porokhniach I., Kovalenko I., Melnyk T. Close-to-Nature Forestry Measures in East Polissia Region of Ukraine. *South-east European forestry*. 2023. 14(1): early view. 1-12. <https://doi.org/10.15177/seeфор.23-04>.

Наукова (науково-технічна) продукція: технології

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища

Охоронні документи на ОПВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

Жежжун А. М., Галів М. О. Мешкова В. Л. Спосіб захисту кореневих систем саджанців сосни від пошкоджень личинками хрущів. Патент на корисну модель No 30005, 2008. 4 с.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 01005U005859; 0210U004315; 0115U001196

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. немає

2. по

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. немає

2. по

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Копій Леонід Іванович

2. Leonid Kopy

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.03.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний лісотехнічний університет України

Код за ЄДРПОУ: 02070996

Місцезнаходження: вул. Генерала Чупринки, буд. 103, Львів, 79057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гойчук Анатолій Федорович

2. Anatolij Gojchuk

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.03.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00423706

Місцезнаходження: , Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шлапак Володимир Петрович

2. Volodymyr Shlapak

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Лавний Василь Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Лавний Василь Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Максимів Неля Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна